

Neznáme den ani hodinu (Mk 13, 32- 37), Kázání o poslední neděli církevního roku, Huslenky 24.11.2013

I. *Neznáme den ani hodinu*

Neznáme den ani hodinu. Když toto říkáme, obvykle tím myslíme, že neznáme datum své smrti. Nebo méně osobně: že nikdo neví, kdy umře... To však je už naše vlastní interpretace známého biblického textu. Evangelisté tím původně mínili to, že neznáme den ani hodinu druhého příchodu Pána Ježíše Krista. Tedy, že nevíme nic o tom, kdy přijde konec tohoto času a tohoto světa, nic o tom, kdy přijde Pán, aby nás s celým stvořením soudil a nastolil Boží království všude... Na druhou stranu - alespoň v evangelické víře, je to téměř to samé. Nevěříme v žádný očistec, v nějaké místo, kde bychom snad mohli dohnat to, co jsme zde na zemi nestihli či dokonce zanedbali. Den, kdy zemřeme, bude - alespoň v našem vědomí - zároveň tím dnem, kdy staneme svému stvořiteli a soudci tváří v tvář... Nevíme ovšem, kdy to bude. Na tom není nic překvapivého - my nevíme spoustu věcí. Jenže, alespoň podle Markova evangelia, o příchodu toho dne neví vůbec nikdo. Termín druhého Kristova příchodu a Božího soudu je v Boží kanceláři opatřen nejvyšším možným stupněm utajení. Ba ani andělé v nebi, kteří v jiných případech bývají výborně informováni, v tomto případě netuší nic. A dokonce ani Syn, Boží Syn nic neví! Jen Otec. To zní až poněkud přehnaně. Chápeme snad, že to nevíme my. Dá se pochopit i to, že ani andělé nevědí všechno nebo se jim všechno nesvěřuje - neboť jsou takoví poněkud rozlítaní... Ale že by samotný Boží Syn o čase svému příchodu nevěděl nic. Tomu se skoro nechce věřit! Vždyť i ve starocírkevních trojičních učeních stojí, že Syn je jedné podstaty s Otcem, že je mu velmi podobný a od Otce neoddělitelný. Tak jak by něco - zejména něco tak důležitého jako je čas Božího soudu - mohl nevědět? To je možná theologicky zajímavá otázka, ale vlastně ne tak úplně důležitá. Ostatně evangelista Marek napsal své evangelium dřív, než církve přijala učení o Trojici. Nám se však tím chce říct něco jiného: Totiž, že je opravdu zhola nemožné čas Božího příchodu znát, když to tedy neví přece ani andělé, a možná ani Boží Syn. A také se nám tím chce říci, že je zcela nemožné ten den a hodinu, kdy to nastane, jakkoliv vyzvědět nebo vypočítat. Z toho ovšem plyne jedna celkem zásadní věc. Jestliže čas konce všech věcí nelze ani nějak vyzvědět ani nějak vypočítat, pak jsou všichni, kteří tvrdí, že o konci světa něco vědí, prostě jen obyčejní lháři. To jsou ti *lžiproroci a lžimesiáši* matoucí lid, jak o nich Marek ve svém evangeliu také hovoří. To jsou všichni ti sektáři, šarlatáni, pomatenci, věštcí, nebo lidé, kteří si z předpovídání konce světa udělali dobrý kšeft. Vzpomeňme jen na loňský rok a všeobecnou hysterii kolem mayského kalendáře. V této souvislosti je tedy celkem uklidňující konstatování, že den ani hodinu příchodu Páně neznáme a nic se o ní nedozvíme až do chvíle, kdy nastane. Podobně nás paradoxně může uklidňovat i to, že neznáme datum své smrti.

II. *Mějme se na pozoru!*

To, že neznáme den ani hodinu, však neznamená, že bychom nevěděli nic. Něco vědět můžeme, ba dokonce máme. Zejména se máme *mít na pozoru*, aby nás příchod toho dne a té hodiny nepřekvapil. Pán Ježíš k tomu podle Markova evangelia povídá jen stručné podobnosti: „*Mějte se na pozoru, bděte, neboť nevíte, kdy ten čas přijde. Jako člověk, který je na cestách, než opustil dům, dal každému služebníku odpovědnost za jeho práci a vrátnému nařídil, aby bděl.*“ To, že neznáme čas, kdy onen dne přijde, nás vskutku znervózňovat nemusí. Víc by nás ovšem měl zneklidňovat čas, který máme daný a který je ohraničen dvěma body – naším narozením a smrtí. Protože důležité není ani tak to, kdy jsme se narodili, ba nějak zvlášť ani to, kdy zemřeme, ale jak využijeme právě ten čas mezi. Čas, který od našeho

narození zbývá. Ať už do naší smrti, jak tomu nejspíš věříme my, anebo do dne příchodu Páně, který dychtivě vyhlíželi první křesťané. Ježíšovo podobenství nám nabízí dva smysluplné a chvályhodné způsoby, jak svých dní na tomto světě využít. Prvním z nich je – **práce**. Osobně o práci hovořím jen nerad. Je také fakt, že v Bibli se o ní zas tak moc nemluví. Ale když už – pak na klíčových místech. Jedním z nich je text První knihy Mojžíšovy o zasazení člověka do Boží zahrady. Člověk byl v edenské zahradě vysazen, aby ji obdělával a střežil. Tedy – aby v ní pracoval. Chce se tím říct, že lidské společenství s Bohem závisí také na naší práci a na tom, co pro to uděláme, abychom toto společenství spolu tvořili. Nemyslí se tím ovšem jakákoliv práce – ale pouze ta, která má dobrý smysl. V podobenství je řeč o domě, ve kterém Pán své služebnictvo zanechá, aby jeho příchod očekávali. Tím společným domem je pro nás společenství církve. Předně právě za tuto práci, za práci pro církevní společenství, neseme před Pánem Bohem svou odpovědnost nyní, i v den soudu.

Druhou smysluplnou činností, kterou lze dobře krátit čas na tomto světě je potom **bdění**. Jsme vyzýváni k tomu, abychom bděli. Co to znamená? Jak se dobře a správně bdí? Nejspíš se tím nemyslí, abychom si psaní kázání nechávali až na brzké ranní hodiny neděle, nebo abychom jinak zaháněli noční, ať už svou zdánlivou pílí nebo pochybnou zábavou. Ale bděním se tu nejspíš míní být v pozoru, na stráží ve svých modlitbách, před nápirem pokušení, být v pozoru – před tím, co se děje kolem a nezůstat zticha, když se kolem, v tomto světě dějí nepravosti – jako že se samozřejmě dějí. To je úkol pro tuto časnost Pánem svěřený celé církvi. Ale v oné výzvě můžeme slyšet i úkol pro každého z nás, jak o tom byla také řeč minulou neděli v podobenství o posledním soudu: Bdít znamená také dávat pozor, jestli v mé blízkosti není někdo hladový, někdo, kdo potřebuje mou návštěvu, někdo, kdo očekává mou pomoc.

III. *Lidé bděte - tedy žijte smysluplně a zpívejte (s) radostí!*

Evangelista Marek končí svůj dnešní oddíl právě tímto slovem, kterým i Julius Fučík zakončil svou Reportáž psanou na oprátce: **Bděte!** Jenže i právě tento literární příměr z cely smrti nám jen potvrzuje poněkud neradostnou životní perspektivu, jenž nám dnešní text zdánlivě nabízí. Je – anebo snad dokonce má být – život na této zemi, v tomto mezidobu, jenom dobou dřiny, odříkání a soužení? Církev ve středověku to tak často pojímala a vykládala. Tento život, říkalo se, ten je třeba jen tak nějak překlepat, překlenout prací a modlitbou. A smrti se není třeba bát, protože obyčejný člověk se na ni v tomhle žití může beztak jen těšit.

Mám však za to, že evangelista Marek nám zrovna toto, navzdory všem těžkostem, které leckdy máme, do našich dní vzkazovat nechce. Jde mu spíše o to, *jak bdít smysluplně* – tedy jak smysluplně trávit už tento náš přítomný čas, kdy nejsme ještě zcela ztraceni, ale ještě ani ne ve věčné blaženosti. V řeckém originále evangelia se *bděte* řekne *grégoireite*. A v tom není slyšet žádný smutek, naopak ozývá se v tom zpěv – třeba ten středověký církevní gregoriánský chorál. A nejen ten, ale **všechny nové písně** zpívající už dnes o tom čase, který má přijít. Zbožný, ale radostný a veselý hlahol, kterým nejlépe – spolu se službou svým bližním – můžeme naplnit už svoji přítomnost. Až k onomu dni, jehož příchod v důvěře očekáváme.

Modlitba: Pane, uč nás rozlišovat, které věci jsou potřebné, důležité a smysluplné a které méně. Dej, ať svěřený čas umíme žít smysluplně, tj. nejenom pro sebe, ale především ve službě tobě a druhým lidem. Dej nám Pane dobrou mysl, ať ve službě Tobě i svým bližním nevidíme závaží, ale naopak v ní nacházíme radost pro sebe i své dny. Amen